

КМАТ імені Серґа Лифаря

Силабус освітнього компонента
ВІРТУОЗНА ТЕХНІКА ВИКОНАННЯ СУЧАСНОГО ТАНЦЮ
Спеціальність: 024 Хореографія
Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус освітнього компонента	Дисципліна циклу вибіркових освітніх компонентів
Обсяг освітнього компонента, кредити ЄКТС/ загальна кількість годин	Нормативний термін навчання: 6 кредитів ЄКТС/180 годин. 2 курс
Мова викладання	Українська
Навчальний рік	2025/2026
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Предмет вивчення освітнього компонента «Віртуозна техніка виконання сучасного танцю» — закономірності, принципи та методи формування й удосконалення віртуозних техніко-виконавських умінь у сучасній хореографії, зокрема опанування складних рухових елементів, координаційних і динамічних комбінацій, розвиток фізичних і пластичних можливостей тіла та їх художньо-виразного застосування у сценічній діяльності.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Вивчення віртуозної техніки сучасного танцю сприяє формуванню виконавця, здатного впевнено та технічно точно реалізовувати складні хореографічні завдання; розширює пластичний та лексичний діапазон, забезпечує готовність до роботи в різних хореографічних стилях і підвищує адаптивність у творчих процесах.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Програмні результати навчання (ПР): ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом. ПР10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності. ПР12. Відшуковувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності. ПР17. Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти. ПР18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості. ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу. ПР20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	Спеціальні компетентності (СК): СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної). СК05. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти. СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності. СК12. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

	<p>СК13. Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.</p> <p>СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.</p> <p>СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проєкту.</p>																
Ключові слова	<p>Віртуозна техніка, хореографія, артист балету, хореографічна композиція, сучасний танець, техніка виконання, хореографічний текст, хореографічний малюнок, тілесна усвідомленість, сценічна виразність, виконавська майстерність.</p>																
Навчальна логістика	<p>Зміст освітнього компонента:</p> <p>РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВІРТУОЗНОЇ ТЕХНІКИ СУЧАСНОГО ТАНЦЮ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття “віртуозність” у сучасній хореографії. 2. Принципи роботи тіла: центр, інерція, вага, імпульс, дихання. <p>РОЗДІЛ 2. ТЕХНІКИ ВИСОКОЇ СКЛАДНОСТІ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Floorwork (динамічні переходи, комбінації). 4. Off-balance / falling & recovery, спіралі та оберти. 5. Jump-technique і зміни рівнів. <p>РОЗДІЛ 3. ВІРТУОЗНІСТЬ ЧЕРЕЗ УСВІДОМЛЕНІСТЬ ТІЛА.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Робота з увагою, внутрішнім простором, усвідомленим диханням. 7. Тілесне мислення, імпровізація як основа свободи у віртуозній техніці. <p>РОЗДІЛ 4. ПРОСТОРОВА ТА РИТМІЧНА ВІРТУОЗНІСТЬ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Орієнтування в просторі при складних траєкторіях. 9. Взаємодія з музикою та ритмом. <p>РОЗДІЛ 5. СЦЕНІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ У ВІРТУОЗНІЙ ТЕХНІЦІ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Артикуляція тіла та емоційна виразність при високій технічності. 11. Поєднання техніки, образності та імпровізації. <p>Таблиця узгодженості компетентностей і програмних результатів навчання з тематикою ОК</p> <table border="1" data-bbox="518 1496 1506 2031"> <thead> <tr> <th data-bbox="518 1518 794 1563">Тема</th> <th data-bbox="798 1518 954 1563">СК</th> <th data-bbox="957 1518 1082 1563">ПР</th> <th data-bbox="1085 1518 1506 1574">Узгодженість із тематичним змістом</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="518 1597 794 1709">1. Поняття “віртуозність” сучасній хореографії</td> <td data-bbox="798 1597 954 1709">СК04, СК07, СК14</td> <td data-bbox="957 1597 1082 1709">ПР09, ПР12, ПР19</td> <td data-bbox="1085 1585 1506 1731">Формує термінологічну базу та розуміння сутності віртуозності як виконавської категорії сучасного танцю.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="518 1753 794 1865">2. Принципи роботи тіла: центр, інерція, вага, імпульс, дихання</td> <td data-bbox="798 1753 954 1865">СК07, СК13, СК14</td> <td data-bbox="957 1753 1082 1865">ПР12, ПР18, ПР19</td> <td data-bbox="1085 1742 1506 1888">Забезпечує усвідомлення біомеханіки руху та розвиток тілесної ефективності виконавця.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="518 1910 794 2022">3. Floorwork (динамічні переходи, комбінації)</td> <td data-bbox="798 1910 954 2022">СК05, СК07, СК14</td> <td data-bbox="957 1910 1082 2022">ПР12, ПР19, ПР20</td> <td data-bbox="1085 1899 1506 2033">Розвиває техніку роботи на підлозі, координацію та швидкість переходів між рівнями.</td> </tr> </tbody> </table>	Тема	СК	ПР	Узгодженість із тематичним змістом	1. Поняття “віртуозність” сучасній хореографії	СК04, СК07, СК14	ПР09, ПР12, ПР19	Формує термінологічну базу та розуміння сутності віртуозності як виконавської категорії сучасного танцю.	2. Принципи роботи тіла: центр, інерція, вага, імпульс, дихання	СК07, СК13, СК14	ПР12, ПР18, ПР19	Забезпечує усвідомлення біомеханіки руху та розвиток тілесної ефективності виконавця.	3. Floorwork (динамічні переходи, комбінації)	СК05, СК07, СК14	ПР12, ПР19, ПР20	Розвиває техніку роботи на підлозі, координацію та швидкість переходів між рівнями.
Тема	СК	ПР	Узгодженість із тематичним змістом														
1. Поняття “віртуозність” сучасній хореографії	СК04, СК07, СК14	ПР09, ПР12, ПР19	Формує термінологічну базу та розуміння сутності віртуозності як виконавської категорії сучасного танцю.														
2. Принципи роботи тіла: центр, інерція, вага, імпульс, дихання	СК07, СК13, СК14	ПР12, ПР18, ПР19	Забезпечує усвідомлення біомеханіки руху та розвиток тілесної ефективності виконавця.														
3. Floorwork (динамічні переходи, комбінації)	СК05, СК07, СК14	ПР12, ПР19, ПР20	Розвиває техніку роботи на підлозі, координацію та швидкість переходів між рівнями.														

4. Off-balance / falling & recovery, спіралі та оберти	СК07, СК13, СК14	ПР12, ПР19, ПР20	Формує контроль балансу, інерції та відновлення рівноваги у складних рухах.
5. Jump-technique і зміни рівнів	СК07, СК14, СК15	ПР19, ПР20	Сприяє розвитку стрибкової віртуозності та динаміки сучасного танцю.
6. Робота з увагою, внутрішнім простором, усвідомленим диханням	СК07, СК12, СК13	ПР18, ПР19	Поглиблює тілесну усвідомленість та якість внутрішнього рухового контролю.
7. Тілесне мислення, імпровізація як основа свободи у віртуозній техніці	СК07, СК12, СК15	ПР17, ПР18, ПР19	Розвиває креативність, імпровізаційні навички та індивідуальний виконавський стиль.
8. Орієнтування в просторі при складних траєкторіях	СК07, СК14, СК15	ПР12, ПР19, ПР20	Формує просторову координацію та сценічну мобільність виконавця.
9. Взаємодія з музикою та ритмом	СК04, СК05, СК14	ПР09, ПР10, ПР19	Розвиває музикальність і ритмічну точність у сучасній хореографії.
10. Артикуляція тіла та емоційна виразність при високій технічності	СК07, СК14, СК15	ПР18, ПР19, ПР20	Поєднує технічну складність із художньою виразністю сценічного виконання.
11. Поєднання техніки, образності та імпровізації	СК07, СК14, СК15	ПР17, ПР19, ПР20	Інтегрує технічні, творчі та сценічні навички у цілісну виконавську практику.

Зміст освітнього компонента «Віртуозна техніка виконання сучасного танцю» структуровано за логікою поступового ускладнення — від теоретичного осмислення поняття віртуозності та принципів роботи тіла до інтеграції складних технік у сценічно виразне виконання. Тематика забезпечує комплексне формування спеціальних компетентностей (СК04, СК05, СК07, СК12, СК13, СК14, СК15) через поєднання техніко-виконавської, аналітичної та педагогічної складових.

Програмні результати навчання (ПР09, ПР10, ПР12, ПР17, ПР18, ПР19, ПР20) досягаються завдяки системній роботі над термінологією сучасного танцю, розвитком тілесної усвідомленості, оволодінням техніками високої складності, формуванням музикальності, просторової координації та сценічної виразності. Особливу увагу приділено здатності здобувачів інтегрувати технічну віртуозність із художнім образом і творчою імпровізацією, що відповідає сучасним вимогам підготовки фахівців у сфері перформативних мистецтв.

Види занять: лекція, перегляд відео-матеріалів, практичні заняття: виконання практичних завдань, опитування студентів, виконання творчих завдань, індивідуальна робота з солістами, практичний показ, самостійна робота з навчально-методичною літературою та відео-матеріалами: аналіз, виконання завдань.

Методи навчання: словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, самостійна робота.

Форми навчання: очна

Пререквізити	Техніка виконання та методика викладання танцю (класичного та народно-сценічного)
Пореквізити	Сценічна навчальна практика
Інформаційне забезпечення	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бігус О. О. Сучасний танець: основи теорії і практики : навчальний посібник / О. О. Бігус, О. О. Маншилін, Д. О. Кондратюк, Л. Мова, А. В. Журавльова, І. І. Герц, Н. Донченко, Н. П. Батєєва. – Київ : Ліра-К, 2017. 2. Герц І. І., Мова Л. В., Кебас О., Бойко О. С., Журавльова А. В. Сучасний танець: шляхи творчого вдосконалення: навчальний посібник. – Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2021. – 241 с. : іл. 3. Журавльова А.В. Теорія та методика викладання популярних танцювальних стилів: навчальний посібник / А. В. Журавльова. – Київ : КНУКіМ, 2017. – 181 с. 4. Колоногузенко Б.М. Сучасний танець та методика його викладання : конспект лекцій для студентів хореографічних від-нь мистецтв та пед. вищ. навч. закл. II – IV рівня акредитації / Б. М. Колоногузенко, І.І Макарова : М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Харків. область осередок нац. хореогр. спілки України. – Харків: Слово, 2015. – 137с. 5. Плахотнюк О. А. Українське хореографічне мистецтво в контексті світової художньої культури (сучасний поліжанровий дискус) колективна монографія / А. Л. Дем'янчук, О. Є. Кузик, Р. Ю. Кундис, П.С. Луньо, О. Б. Лань, Т. Р. Шіт, Ю.В. Безпаленко, О.І. Настюк, Н.В. Кіптілова, О. В. Замлинний, А.О. Байдіна, С.О. Домазар, Т.Р. Холов, за заг. ред. О. А. Плахотнюка,. – Львів : СПОЛОМ, 2020. – 316 с. рис. – Бібліограф в кінці ст. 6. Хореографічне мистецтво: методологічні рефлексії сучасних українських дослідників: колект. монографія / А. Підлинський, О. Карандєєва, К. Лук'яненко, М. Коростельова; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. – 120 с. <p>Авторські публікації у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України та до наукометричних баз:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Валентина ФЕДОРЧУК, Катери ЛУК'ЯНЕНКО, Анна ЄЛІНА. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ХОРЕОГРАФІВ В УНІВЕРСИТЕТІ. Актуальні питання гуманітарних наук. Випуск №90 том 2, 2025. с. 319-325. https://www.aphn-journal.in.ua/archive/90_2025/part_2/48.pdf 2. Лук'яненко К. А. Мистецтво контемпорарі і танець контемпорарі: міждисциплінарний ракурс. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: науковий журнал. 2024. № 2. С. 170–174. 3. Лук'яненко К. А. Сучасний танець у балетмейстерському мистецтві України. Вісник НАКККіМ. № 2. 2023. С.117-121. 4. Лук'яненко К. А. Український балетний театру 1960–1970-х рр.: сценічні практики. Вісник НАКККіМ. 2020. № 1. С. 131–137. 5. Lukianenko K. A. Plotless Ballets on the Stage of Ukrainian Theaters (1960–1970s). Intellectual Archive. 2020. 132-140. Стаття в іноземному науковому періодичному виданні
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Хореографічні зали.
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік, який передбачає демонстрацію віртуозної техніки сучасного танцю.
Критерії оцінювання	<p>1. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання Для освітнього компонента «Віртуозна техніка сучасного танцю» застосовуються різноманітні форми поточного, модульного та підсумкового контролю, що поєднують теоретичну та практичну підготовку студентів. Серед основних засобів оцінювання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поточне оцінювання <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Усне й письмове опитування з теоретичних основ сучасного танцю.</i>

- *Практичні завдання та покази:* показ танцювальних композицій та презентація їх у хореографічних залах із подальшим обговоренням і аналізом.
- *Творчі домашні завдання.*
- *Перегляди відео зразків* (фрагменти сучасних хореографічних вистав, балетів, мюзиклів тощо) з метою аналізу та формування критичного мислення.

2. Формувальне оцінювання

- Здійснюється протягом семестру; відстежує динаміку професійного й творчого зростання студента.

3. Підсумковий семестровий контроль

- Залік. За програмою курсу передбачено **практичний показ** (демонстрація вивчених хореографічних композицій).

2. Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

1. Поточний контроль

- *Регулярна перевірка* підготовленості до практичних занять.
- *Практичний показ.*
- Виконання *творчих домашніх завдань*.

2. Контроль за освітніми розділами

- Практичні покази (проміжні виступи й репетиційні сесії, в яких студент демонструє проміжну версію підготовки та опанування матеріалу).

3. Підсумковий семестровий контроль

- Форма заліку або передбачає:
  - **Практичний блок:** обов'язковий показ вивченого матеріалу, знання термінології сучасного танцю та методики виконання рухів.

3. Критерії оцінювання заліку. Здобувач освіти:

Оцінка – "Відмінно" (А / 90–100)

Демонструє високий рівень володіння віртуозною технікою сучасного танцю; впевнено виконує складні комбінації (floorwork, off-balance, jump-technique), зберігає точну координацію, динаміку й музикальність; творчо інтерпретує матеріал, проявляє виразний індивідуальний стиль і сценічну переконливість; вільно використовує професійну термінологію.

Оцінка – "Дуже добре" (В / 82–89)

Виконує технічно складні елементи з незначними неточностями; добре контролює центр, баланс і динаміку; демонструє достатню артистичність і музикальність; здатний до самокорекції та творчого застосування вивченого матеріалу.

Оцінка – "Добре" (С / 74–81)

Упевнено відтворює основні віртуозні елементи, але допускає окремі технічні похибки (координація, амплітуда, чистота переходів); музикальність і виразність достатні, проте нестабільні; термінологію використовує з поодинокими неточностями.

Оцінка – "Задовільно" (D / 64–73)

Володіє базовими навичками віртуозної техніки на репродуктивному рівні; виконання нестійке, спостерігаються труднощі з балансом, швидкістю або просторовою орієнтацією; артистична виразність обмежена; потребує постійної допомоги викладача.

Оцінка – "Достатньо" (Е / 60–63)

Мінімально опановує основні технічні елементи; виконання спрощене, з помітними помилками у координації, ритмі та якості руху;

	<p>музикальність і виразність поверхові; професійну термінологію застосовує фрагментарно.</p> <p>Оцінка – "Незадовільно (з можливістю повторного складання)" (FX / 35–59)</p> <p>Фрагментарно володіє матеріалом; не може стабільно виконувати віртуозні елементи; відсутній контроль тіла у складних рухах; суттєві помилки у ритмі, координації та техніці; потребує повторного контролю.</p> <p>Оцінка – "Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням)" (F / 0–34)</p> <p>Не володіє базовими елементами сучасної віртуозної техніки; не розуміє принципів роботи тіла; не здатний виконати навчальні комбінації навіть на початковому рівні; відсутня музикальність і сценічна виразність.</p>
Кафедра	Хореографічних та мистецьких дисциплін
Викладач(і)	<p>ЛУК'ЯНЕНКО КАТЕРИНА АРКАДІЇВНА</p> <p>Посада: доцент</p> <p>Вчене звання:</p> <p>Науковий ступінь: кандидат мистецтвознавства</p> <p>Профайл викладача:</p> <p>https://dance-academy.kiev.ua/akademiya/kafedra-khoreohrafiyi/lukyanenko-kateryna-arkadiyivna-naukovo-pedahohichnyy-pratsivnyk/</p> <p>Тел.: +380673974031</p> <p>E-mail: katechoreography@gmail.com</p> <p>Робоче місце: кафедра хореографічних і мистецьких дисциплін (118)</p>
Оригінальність ОК	Авторський курс
Дата затвердження Вченою радою	Протокол № 4 від 14.04.2025 р.